

Albina

REVISTĂ - POPULARĂ

apare

în fiecare

Duminică.

Comitetul de Redacție:

Ion Kalinderu
 P. Gârboviceanu
 G. Coșbuc
 General P. V. Năsturel
 G. Adameșcu
 I. Ōtescu
 P. Dulfu
 V. S. Moğa
 N. Nicolaescu
 Gr. Teodossiu
 Const. C. Pop.-Tașcă.

Văzând că cu toate repetatele noastre avise, un mare număr de abonați, comandamente militare, primării, etc., nu ne-au trimis micul cost al abonamentului, deși suntem în a 8-a lună din anul al 8-lea, iar unii abonați deși ne datoresc pe 2 și 3 ani, totuși n'au răspuns rugăciunii noastre, ne-am văzut din nou siliți a face sacrificiul de a trimite chitanțele spre a fi încasate prin oficiile poștale.

Rugăm dar pe D-nii abonați să achite chitanțele ce le prezintă factorii, sau să dea banii când sunt avizați, de oarece cheltuelile acestui soi de încasare reduce abonamentul la 4 lei, iar dacă chitanțele sunt refuzate, atunci cheltuelile de înapoiere și de retrimetere sunt atât de grele, încât aproape egalează costul abonamentului. Nădăjduim că D-nii abonați vor ține socoteala de sacrificiile ce facem, și nu ne vor pricinui neplăceri și pagubă, ci își vor achita datoriile.

Abonații cari ar fi plătit abonamentul vreunei persoane în numele nostru, sunt rugați a nota pe dosul chitanței numele persoanei căreia a plătit și data când au făcut plata; aceasta pentru ca noi să putem cere banii dela acele persoane; celor ce datoresc pe mai mulți ani și nu achită măcar unul, li se va suprima imediat trimiterea revistei.

ADMINISTRAȚIUNEA.

L i c i t a Ț i u n i

La Eforia Spitalelor Civile din București se vor ține următoarele licitațiuni privitoare pe serviciul Spitalelor :

- 1) La 9 Iunie orele 10 a. m. pentru jimplă și pâine.
- 2) La 9 Iunie orele 10 a. m. pentru carnea de vacă.
- 3) La 10 Iunie orele 10 a. m. pentru untura de porc.
- 4) La 10 Iunie orele 10 a. m. pentru vinul alb și roșu.
- 5) La 10 Iunie orele 10 a. m. pentru griș și făină.
- 6) La 13 Iunie orele 10 a. m. pentru lucrări de pavagiu la Spitalul Filantropia.
- 7) La 15 Iunie orele 10 a. m. pentru reparațiuni învelitorea și a fațadei Spitalului Colțea.
- 8) La 15 Iunie orele 10 a. m. pentru reparațiuni la Osp. Pantelimon.
- 9) La 16 Iunie orele 10 a. m. pentru reparațiunile învelitorilor la Spitalele Colentina și Mărcuța.
- 10) La 20 Iunie orele 10 a. m. pentru reparațiune generală la Spitalele Colțea și Pantelimon.
- 11) La 21 Iunie orele 10 a. m. pentru reparațiuni la Spitalele Colentina și Mărcuța.
- 12) La 23 Iunie orele 10 a. m. pentru construcțiuni la Osp. Mărcuța.

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 „ „ „ 6 luni „ 3 | Un număr. . . . . 15 bani
 Pentru anululurî 1 leu linia, Mica publicitate, 5 bani cuvîntul,
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

Dr. C. I. Istrati, Expozițiunea națională din 1906 (Intăia circulară).— Sofia Nădejde, Pri-mejdia scrierilor rele.— Mihail Sadoveanu, Scrisori trimise de un prieten pribeg.— Petru Rașcanu, Din Domnia lui Constantin Mavrocordat.— Radu, Tatăl lui Petre.— V. B., Mana viței.—Get., Recenziune.—10 Maiu la sate.—Societăți economice la sate.— De pe Domeniile Coroanei.—Informațiuni.—Un exemplu bun de imitat.—Apel.

Sfaturi: Să nu se pască primăvara fânețele.—Sfeclă în oțet.

Ilustrațiunî: AA. LL. RR. Pr. Ferdinand și Carol asistând la serviciul divin al po-menirei lui Ștefan cel mare în pavilionul din piața Victoriei din București, în ziua de 2 Iulie 1904.—Costume femești din jud. Muscel.—AA. LL. RR. Pr. Ferdinand și Carol în pavilionul dela șosea (București) privind la defilarea cortegiului istoric.—Țărani și țar-rance din jud. Mehedinți, îmbrăcați în haine de sărbătore.

Expoziția națională din 1906.

Intăia circulară.

Românii cari locuesc regatul României și provinciile ce al-cătuiau vechia Dacie, precum și acei aflători în penin-sula balcanică, Istria și în alte părți, nu uită că s'au în-deplinit 1800 ani de când marele împărat Traian înce-puse războiul de cucerire a Daciei.

Inimile lor bat cu mai multă putere, gândindu-se că peste puțin timp se apropie leatul aniversării acestei mari cuceriri romane, precum și aceea a stabilirii definitive a legionarilor și colonilor lor și prin urmare începutul vieței române în această parte a Europei.

Din descendenții acestor falnici cuceritori, amestecați cu rămașiî aprigilor apărători Daci, s'a zămislit poporul românesc.

În această conviețuire și conlucrare își are izvorul mândru și neîndoelnic neamul nostru.

O mie opt sute de ani poporul format astfel a trăit, a muncit din greu și mai adese ori a războit, vărsând mult sânge, pentru a-și apăra limba, credința și pământul tot atât de sfânt pe care ne aflăm.

O astfel de dată măreață nu putea să nu încălzească întreaga suflare românească și să nu căutăm cu toții a o sărbători cum merită.

Dumnezeu, marele, care ne-a îndrumat și apărât în acest îndelung șir de ani, a făcut astfel că, tot la aceeași dată, la anul 1906, să se îndeplinească 40 de ani de o lungă și rodnică domnie, aceea a M. S. Regelui Carol I, iubitul nostru severan.

Domnie îndelungată, căci dela în veci neuitatul Ștefan-cel-Mare al Moldovei, neamul nostru aflător în țările surori, unite la 1859, nu a numărat o altă domnie nici atât de vrednică, nici atât de lungă, nici atât de fericită.

Domnie rodnică în fapte mari și mai ales în desăvârșita pătrundere a conștiinței naționale și încrederea în neam ce s'a sălășluit în această epocă.

Năzuințele și munca depusă de strămoșii noștri, și mai ales de vrednicile generațiuni ce s'au perindat timp de 60 de ani dela începutul ultimului secol, s'au desăvârșit, mai presus chiar de calda lor dorință, în acești din urmă 40 de ani.

Toți, cu suflet și cuget curat, toți cu muncă și cu înălțare de inimă și pricepere aleasă, au căutat să facă cât mai bine.

Dela opincă până la vlădică, dela cel de pe urmă plugar și până la cel mai falnic ostaș, toate straturile sociale, în frunte cu Măria Sa Vodă Carol I, și mai în urmă cu M. S. Regele, toți au avut ca țintă de a sluji țara și neamul, ducându-ne tot mai sigur pe cărările muncii, demnității, siguranței și fericirii.

M. S. Regele, timp de 40 ani, a pus neîncetat toată inima, toată judecata și toată energia conștientă a voinței sale în serviciul poporului care a avut încredere dela început în fapta sa, care L-a înțeles și iubit și care L-a urmat cu căldură și dor de zile bune, atât în focul distrugător al luptelor pentru neatârnare, cât și în căldura aprinselor lupte din țară și în neconținută muncă spre îndreptarea relelor ce de secole brăzdase corpul nostru.

Tot la 1906 se împlinesc 25 de ani de viață a regatului nostru. Regatul României! ce sfânt lucru, ce scump odor inimelor a celor care au apucat țara neunită și desbinată, robită și jersită an cu an tutulor vânturilor rele și nimicitoare, cari suflau fără de milă din toate părțile asupra noastră.

Visul scump al Românilor de pretutindeni și din orice vreme, visul fermecător care un moment a stăpânit cugetarea rece a lui Ștefan-cel-Mare, visul de fălnicie care câțva timp a încălzit inima învăpăiată a lui Mihaiu-Viteazu, făptuindu-l pentru scurtă durată în mersul său vitejesc, a avut începutul realizării sale hotărâte la 1859.

Conștiința națională dezvoltându-se, a pus de îndată hotar urei și s'a putut naște dorul înfrățirii, astfel în cât ceace nu s'a putut face cu paloșul și sabia în timp de lupte, s'a făcut cu inima și cugetul în vreme de pace: s'a născut unirea Moldovei cu Muntenia.

Neatârnarea noastră începe din acest moment și este recunoscută și consfințită, în urmă, prin sângele voinicilor căzuți pe câmpul de luptă în războiul, în veci glorios, pentru neatârnarea noastră.

Lanțurile ce ne încătușaseră de secolii fură astfel stărâmate; și din oțelul tunurilor, cucerite dela tiranul învins, se făuri coroana de oțel, nu numai simbol al neatârării atât de dorite, dar și al ființei primului regat român.

M. S. Regelui îi cade această aleasă cinste, ca o răsplată pentru faptele Sale Românești și pentru cugetul său înalt, iar Românilor ca o încurajare pentru vâncioșia și cerbicia de care s'au arătat destoinici, atât în secolii de suferință cât și în epoca de renaștere a țării lor.

De altfel chiar și fără de aceste rari împrejurări, sosise momentul ca să ne dăm seamă de starea noastră reală actuală.

Venise timpul ca să arătăm tutulor nu numai cine suntem, arătând trecutul nostru, dar și ce muncă am desăvârșit până în prezent, ce suntem capabili a face în diferite direcțiuni ale activității omenești, cari sunt năzuințele noastre în viitor și cari ne sunt căile ce cată să urmăm în această direcțiune.

Momente înălțătoare sunt dar în deajuns pentru a ne îndemna la muncă voioasă și la fapte bune.

Și ce oare se putea găsi mai nimerit, decât realizarea unei expozițiuni cu această ocaziune?

Ce cale mai fericită pentru a ne manifestă într'un mod prielnic?

Ce mijloc mai de actualitate pentru a arăta starea noastră culturală și economică, progresele și tendințele noastre?

Această expozițiune va avea loc în decursul verei și toamnei din 1906.

Circularile ce vor urmă, vor indica în mod amănunțit toate chestiunile importante și în urmă pe cele de detaliu.

Locul pe care se va instala expozițiunea, ziua deschiderii și închiderii ei, secțiunile ce va coprinde și modul după care ea va funcționa vor fi pe larg tratate în ele.

În această primă circulară trebuie să declar dela început că expozițiunea viitoare, cu tot caracterul ei general, nu va conține însă decât produsul muncii românești și în special a locuitorilor regatului Român.

Prin urmare, oricine locuște țara alături cu noi și oricare ar fi specialitatea în care lucrează, fi-va el născut în țară sau aflător de îndelungată vreme numai, supus român sau nu, din momentul ce el este un factor hotărâtor în mișcarea noastră culturală sau economică, va avea dreptul de a expune alături cu elementul propriu zis românesc.

Tot astfel orice Român, de origine din țara noastră sau din altă parte, stabilit în orice țară, și care ar dori să expue lucrările sale, este în drept a o face aceasta cu atât mai mult, cu cât în secțiunea etnografică vom căută să unim la un loc toate datele relative la starea actuală și economică a neamului nostru.

O singură excepțiune se va face pentru industria străină și aceasta în vederea învățământului prielnic, prin ochi și cercetare al agriculturilor noștri.

Se va pune la dispozițiunea celor interesați locul necesar

pentru a se expune instrumentele și uneltele necesare agriculturii mari și mici, precum și aparatele relative la uscarea fructelor sau la distilațiunea spirtului din poverne.

Asemenea în ce privește semințele cele mai bune pentru pășuni și livezi artificiale, precum și diferitele varietăți de legume și fructe de seamă ce pot fi introduse la noi.

Acești expunători vor putea chiar să semene sau să cultive pe terenul dat aceste plante.

În ce privește însă faptul că expozițiunea noastră va trebui să reprezinte toată activitatea acestei țări și a Românilor de pretutindeni, toți trebuie să ne pregătim, astfel în cât până la anul să fim gata a expune.

Agricultura, obicinuita lucrare a pământului nostru, care constituie și astăzi marele izvor de avuție a acestei țeri; creșterea atât de veche a vitelor, care constituie marea avuție a strămoșilor noștri; artistica și demna de toată lauda industrie casnică română, care mai mult ca orice destăinuie firea aleasă a acestui neam; minele, și mai ales petrolul nostru, acest făt frumos al nevoilor casnice, al industriilor, purtător de lumină și energie; industriile felurite și numeroase, care au prins picior atât de sănătos în țară; cultul nostru creștinesc, cu toate culturile vechi din țară, păstrător al podoabelor vechei noastre arhitecturi, al artelor și industriilor acestei țeri; cultura noastră variată, ce a dat deja roade utile în multe direcțiuni și care se afirmă din ce în ce mai mult pe terenul literar și științific; geniul civil și militar, căruia datorim atâtea lucrări monumentale; artele frumoase, cari s'au dezvoltat așa de prielnic grație simțului estetic al poporului; muzica noastră națională, atât de duioasă și mergătoare la inimă, precum și orice altă lucrare, în orice direcțiune, câtă să se afirme larg și vădit cu această ocaziune.

În tot timpul expozițiunii, congrese speciale, dela științele cele mai pozitive și până la științele economice, sociale și juridice, vor avea, loc pe rând.

Serbări numeroase și variate vor reaminti origina noastră română, fapte din istoria noastră trecută, epizoade din războiul neatârării și scene din viața noastră națională și rurală, care ne vor înprospăta nouă și vor face cunoscut străinilor viața noastră de familie, datinile și luptele neamului nostru.

Această circulară este dar un prim apel către întreaga suflare românească și către toți locuitorii acestei țeri, pentru ca, cunoscători a celor coprinse mai sus, să se pună hotărît la muncă, pentru ca după un an să ne putem înfățișa lumii în mod demn și cu mândria unui neam conștient de origina și trecutul său, precum și de menirea sa în viitor.

Comisar general, D-r. C. I. Istrati.

— Umblă pe drum cu alaiu, ș'acasă n'are mălaiu

AA. LL. RR. Pr. Ferdinand și Carol asistând la serviciul divin al pomenirii lui Ștefan cel Mare în pavilionul din piața Victoriei din București, în ziua de 2 Iulie 1904,

Primejdia scrierilor rele.

ând zicem de cinevâ «judecă lumea după el», nu-l lăudăm, ci i se arată că nu pătrunde în mintea altora și nu le pricepe felul de a cugetă. Tot așa e și în privința simțirei și voinței. Omul cu atâta e mai deștept și mai priceput la treburi, cu cât înțelege mai adânc pe cei cu cari are a face. Nu arare ori auzim pe unii fălindu-se că șed grecește în inima cutăruia. Această puțință de a gândi și simți în unele împrejurări, ca alții, adică de a fi par'că în pielea lor, e de neapărată trebuință în viață. E folositor sfatul filosofului vechiu că, înainte de toate trebuie să te cunoști pe tine însuși și apoi vei cunoaște mai bine pe alții. Dar, tot așa de bun e și sfatul celor noui, că pătrunzându-i pe alții, să ajungi a te cunoaște pe tine însuși mai bine. Ceilalți oameni fiind mai mult sau mai puțin asemenea nouă, neapărată că, până la un punct îi vom putea cunoaște, cunoscându-ne pe noi. Din greșalele și patimele altora vom putea trage învățături pentru noi. Urmărind la alții unele apucături cari i-a dus la rău, le vom putea la noi înfrâna din vreme. Cunoașterea folosului ce putem trage din pătrunderea în sufletul altora, e veche și de aceea vedem pe oameni dându-și atâta osteneală de a află ce fac, ce zic, ce simt. Ceilalți. Ba avem deprinderea de a ne strămută cu închipuirea în locul lor și a zice: «Eu în locul lui așa fi făcut sau așa fi zis așa sau așa!» Chiar copiii în jocurile lor, își dau osteneală a vorbi, a cugetă și lucră ca părinții sau rudele lor. Ii vedem jucându-se, de-a negustorul, de-a popa, de-a soldații și cu închipuirea merg așa de departe în cât se fac a fi urși, lupi, ba chiar lucruri neinsuflite. E deprindere pentru viitor întocmai cum pui fiarelor se joacă și se isusesc a prinde o pradă închipuită.

În vorbirea de toate zilele și în descusutul tuturor întâmplărilor satului, mahalalei, orașului sau țerii, vedem pe oameni silindu-se a cunoaște, cât mai mult, pe alții și a le ceti în suflet. Iar toate descoperirile făcute de cei mai ageri, nu se pierd, ci se păstrează sub formă de povestiri, de sfaturi și zicători, cari rămân dela părinți la copii și se răspândesc din om în om, până trec hotarele și îmbogățesc comoara înțelepciunii și cunoașterii de oameni. Începând cu poveștile sau basmele făurite într'o vreme îndepărtată când străbunii noștri credeau în ființi năzdrăvane, în zmei și'n balauri cu șapte capete, în feți frumoși, în zâne și vrăji cari puteau face din om cerb, pasăre, musca ori piatră, și sfârșind cu clevetirile unei cumetre bună de gură, în toate acestea găsim păstrate cunoștinți ce s'au câștigat în șirul anilor, în cari te pierzi cu mintea, și toate încheagă felul de-a gândi, simți și lucră al omului.

De asemenea, când ascultăm un povestitor bun ori pe cinevâ care-și spune pățaniile sale, ni se pare că luăm parte la toate cele povestite. Același lucru când cetim o istorie. Ne intrupăm cu gândul în cei despre cari e vorba, bucuriile lor ne înveselesc, iar suferințele ne aduc lacrimi ca și cum am suferi noi. Dacă e vorba de un hoț, de un viteaz, de un om bun ori rău, îmbrăcăm rând pe rând felul de a cugetă și de a simți ale acelora.

Când vedem pe cineva vorbind ori făcând tot soiul de schime cu fața ori semne cu mâna, mai slab le facem și noi. Dacă zărim un om pe marginea unui coperiș înalt, ne sare inima din loc, par'că am fi noi în primejdie să cădem. Tot așa, dacă ne întâmplăm la o operație, când i se taie cuiva mâna ori piciorul ori i se face altă tăetură. Nu putem privi fără a ne îngălbeni și ne apucă tremurul. În acea clipă ne simțim în locul celui cu durerea și ne doare durerea lui.

Firea omului e așa fel întocmită în cât luăm parte, fără voce, la suferințele, la plăcerile, nu numai ale semenilor, dar chiar la ale animalelor și plantelor.

Cetind sau ascultând o povestire, rând pe rând, cugetăm, simțim și voim ca înșii despre cari e vorba, rând pe rând jucăm rolul lor. Tot de odată simțim pornire în potriiva celui rău și nedrept, milă și durere pentru cel oropsit și nenorocit.

Pe de altă parte, ne îmbogățim cunoștința despre lume și oameni, pe de alta ne facem o deprindere de a iubi dreptatea și a fi protivnicii cruzimei, mișeliei, răutății omenesti sub toate formele ei. În basme, în istorisiri și chiar în clevetirile lunei găsim îndemnuri la bine. Învățăturile ce tragem nu pot să ne înșale, dacă sunt bucăți din lumea a ceea ce e luată, cu urmările ce firește es din fapte și sunt răsplata lor. Cunoscând această literatură nescrisă, precum și taclalele babelor și chiar ale satului sau mahalalei, sântem la școala vieții, ne cumințim și luminăm fără a fi suferit noi înșine și a fi făcut greșeli, din cari adesea nu mai e scăpare. Oamenii le simt toate acestea fără a și le spune respicat de ceea ce vorbesc și frământă toate întâmplările zilei, de aceea despică firul de păr în patru.

Dacă ne vom ridică mai sus, până la literatura scrisă, la cea făcută de oameni cu simțire de artiști, adică la cari inima e mai simțitoare și mintea mai pătrunzătoare decât la toată lumea cealaltă, vom vedea același lucru. Vom înțelege ca și la sate și în mahalale, de mii și mii de ani, sunt firi mai alese, artiști, cari au fost povătuitorii și povestitorii neobosiți ai strămoșilor noștri și sunt și azi. Acești artiști au dat forma cea mai aleasă, care găsește mai bine drumul la inima ori cui. Dovadă bazmele, zicătorile și cântecele poporului. Tot așa artiști culți își fac datoria de-a ne face să înțelegem mai adânc mintea și sufletul oamenilor noștri. Ne deprind a cunoaște pe cei răi și fățarnici și a ne putea apăra, precum și ne fac pe noi mai buni la vederea altora mai buni ca noi.

Iată de ce literatura scrisă trebuie să fie cetită de popor; căci scriitorii aleși ne pot face să cunoaștem mai bine simțirile cari zgudue neamul întreg; înduioșindu-ne de durerile și înveselindu-ne de bucuriile acestuia.

Nu tot așa este cu scrierile proaste, alcătuite de oameni cari scriu pentru câștig, fără a le păsa de adevăr și fără a avea darul să-l poată prinde și scrie. Aceștia, pe lângă că scriu o limbă schimosită, ne îndrugă istorii, cari nu pot să se întâmple nici odată. Oamenii de cari vorbesc ei, fie cu nume românești ori străine, nu sunt ființi a ceea ce, ci niște păpuși ce mișcă după placul lor. Tot ce spun și tot ce fac nu seamănă de loc cu sufletul omului. Iar cetitorii nevinovați iau drept adevăruri și oameni a ceea ce toate aceste născociri, cari în loc să le fie spre folos pentru a cunoaște lumea și oamenii, le rătăcesc mintea și le pocesc limba

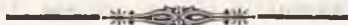
Din aceste romane s'au luat moda atâtor sinucideri; din ele atâtea fete cad în greșală, crezând în vorbele oricărui neisprăvit. Toate aceste romane trezesc gusturi și poftede de bogății căpătate fără muncă, și pot împinge pe mulți la nelegiuiri. Minteaa noastră simte dela sine destulă plăcere să aiureze, dar viața aevea o aduce la lumea adevărată cu asprimile ei. Tot ce se petrece în lumea aevea ne îndreaptă spre judecată și simțire adevărată, tot acolo ne duce și literatura sănătoasă, chiar atunci când ne descrie un om care ar părea că nu strică nimărui prin ambiția și poftele lui, căci scriitorul având darul de-a pătrunde în suflelele oamenilor, ne va arăta toate gândurile și simțirile aceluia și se va vedea toată lipsa de dragoste pentru oameni și chiar pentru nație. Această descriere făcută cu talent va îngrozii și dezgustă pe mulți, făcându-i să crează vorba cinstită a poporului «Mai bine sărac, dar curat».

După cum o ramură care a început a crește strâmb, anevoe se poate îndreptă, tot astfel tinerii la cari judecata și simțirea vor începea fi strâmbate prin asemenea scrieri, anevoe vor putea să se întoarcă la lumea aevea.

Romanele mincinoase, mai toate străine, au asupra tinerilor o putere ca de vrajă: cetite și răscitite ajung a fi crezute și izbutesc a le schimbă firea.

Să nu uităm că vorbele trezesc în noi icoane și simțiri și că pot amei și împinge la fapte nesocotite. Picătură cu picătură găurește piatra, tot astfel vorbă după vorbă ne schimbă felul de-a simți și judecă. Dacă prin vorbe zugerăm simțiri adevărate, acestea înaltă; dacă sunt minciuni și născociri nesocotite otrăvesc tinerimea, sucindu-i mintea și făcând'o să se crează în lumea schiloadă din romanele cetite. În țările civilizate s'a început luptă împotriva acestor scrieri, cari inveniează mai cu seamă poporul și tinerimea lesne crezătoare. E vreme ca și noi să înțelegem primejdia și să lucrăm, după puterile noastre, în potriva lor.

Sofia Nădejde.

Să nu se pască primăvara fânețele. — Unii din agricultori susțin că primăvara se pot paște fânețele până la Sfântul Gheorghe pentrucă așa să făcea din bătrâni, și tot ereă fân destul. Dar nu eașa. Toamna pot să se pască, dar primăvara nu-i ertat de loc a se paște fânețele, că tocmai în mustul omătului să face iarba mai bine și pește tot locul, și lăsându-o neatinsă, după Rusalii de coasă, ne dă nutreț mult și bun și avem nădejde și de otavă. Dar pascănd fânețele primăvara, ce dobândim? Mai nimic. Vitele puțină hrană au în colțul acel crud ca roua, dar pagube avem în fâneț, că: a) pascăndu-o până la Sfântul Gheorghe abiă după Sântul Petru, cosim un fân prost și mai cu seamă la fânețele de deal, nici poveste nu poate fi; b) călcând vitele primăvara fânețul cel moale, tot îl fac urme, de rămâne iarba rară. Deci, primăvara să nu se pască fânețele, dacă voim a aveă fân bun și otavă.

SCRISORI

— TRIMISE DE UN PRIETEN PRIBEAG —

m început iar a rătăci prin țară, iubite prietene. Acumă, spre toamnă, vremea — mai ales la noi, la poalele munților — e plină de încântări, Îți spun drept, îmi mărturisesc o slăbiciune, o boală dacă vrei: nu știu cum, m'am obișnuit, m'am pătruns de vieața mea de rătăcirii așa fel — încât nu pricep ce-ași face, dacă împrejurările m'ar osândi să stau multă vreme locului. Eu îmi număr zilele vieții, zilele fericite, după zilele călătoriilor.

O boală da, — dar multă lume s'ar molipsi, dacă odată ar încercă să părăsească drumul străinătății și să se afunde adânc în inima țerii și în inima poporului nostru. Înțelege-reă, dragă, e mare lucru! La noi cei mai mulți nu înțeleg, nu se pot pătrunde de frumusețile lucrărilor, și fac mare caz de minunățiile civilizatorilor locuri de vilegiatură din a-pus, fac mare caz pentru că moda-i mână într'acolo, nu pen-trucă frumuseți îi chiamă... Frumuseți ar află și la noi, dacă ar aveă suflet ca să le găsească... Iar între țara lor și a străinilor de ce-ar sta la îndoială în alegere? Moda pleacă cumpăna de partea străinilor, — și totul s'a sfârșit!

Să încerce însă unii, cei cu suflet, să facă cum fac eu, și dacă-i vei mai prinde prin țara Ștronților, să nu-mi zici mie pe nume!

Despre plăcerile unui drum de dimineață cu trăsura, în-tr'un început de toamnă, nici nu verbesc. Asta e mai greu, — să se scoale cucoanele așa de dimineață, nici să n'aibă vreme să se gătească, — ce stai de mai crâcnești?

Te scoli, colo, când se crapă, ca o linie de sânge, geana de ziuă în răsărit; te rocorești cu apă adusă proaspătă dela izvor într'o cană de lut; te îmbraci bine, îți iei pușca și te cuibărești în fân, în căruța Românului. Ți-ai luat în torbă friptură rece, brânză, pâne de casă, — și te gândești să faci popas la poale de codru, când o începe soarele să încălzească apele.

Și Românul pornește, după ce a scăpărat și și-a aprins luleaua, și caii tropăesc mărunt între ștreangurile de cânepă. Te îmbată aerul tare și limpede, îți umple sufletul, îți mărește ochii, — și mergi repede după ce ai eșit din sat și ai apucat printre lanuri, vântul ușor îți adie pe la urechi, îți mângâie obrazii. În fund, pe pânza curată a cerului, pe care luna a rămas ca o pată alburie, departe, după perdele greoaie de păcle, se înalță munții, cetățile bătrânești de piatră, de un albastru posomorît. Ii privești mult, aștepti să pătrundă cele dintâi sulii de aur ale soarelui în întunecimea lor,

apoi îți întorci ochii spre văile apelor, unde se zdrumică oglinzi orbitoare, unde fumuri leneșe de sate se înalță ușor... Și e o liniște adâncă, dulce par'că are să se întâmple ceva fericit, par'că sufletul ți-se umple de lumină nouă, par'că alt soare stă să răsară în tine...

Nu, nu poate nimeni să știe lucrurile acestea până ce nu le încearcă întâiu.

Pe-o dimineată ca aceasta am intrat în sat la Capul-Dealului, la un vechiu cunoscut, om deștept și cinstit fără pereche, — dar ș'un mehenchiu cu pantalonarii cum nici nu-ți faci idee. A învățat întreg liceul și eră unul dintre cei buni, — pe urmă, ce i-a venit lui, s'a tras frumos la țară. la gospodăria lui, s'a pus pe lucru și, foarte natural, a ajuns și cel dintâiu între fruntași, și primarul comunei. Țsta e un caz rar; dar dacă ai vedea ce e în sat la el, ce drumuri leagă cătunele, ce primărie, ce școală a înălțat, atuncea n'ai mai zice nimic și te-ai ruga lui Dumnezeu să orânduiască așa ca toți feciorii noștri să facă ca primarul meu, ca Neculai Mazălu.

M'au întâmpinat ca totdeauna toți ai casei, cu Mazălu în frunte, ca pe un vechiu și credincios prieten. M'au pus firește înaintea unei căni cu lapte, lângă care strălucea o pâne fragedă de grâu, m'au întrebat de sănătate, de afaceri, și mă îndemnau într'una să mănânc: oamenii călători trebuie să mănânce și să bea! Cele două fete ale primarului erau mai frumoase decât ori când: pelița obrazului lor puteai s'otai cu un fir de păr, în ochii lor eră adâncul munților în dimineți de toamnă, așa cum îl văzusem eu pe drum. Se ridicaseră bine în boiu, eșiseră la horă, mă priveau drept și râdeau cu toată fața, par'că înfloreau în colori rumene și în lumină. Nevasta, stăpâna casei, eră aceeași, cum o văzusem cu doi ani mai înainte: cu sprâncenele tari, ca de cărbune, cu ochii liniștiți, voinică și senină, mulțumită cu tot sufletul. Mă uitam la toți, și mă gândeam că minunea asta mare e pricinuită numai și numai de Mazălu: el venise cu înțelegere și cu sufletul luminat, el clădise o gospodărie largă, el dăduse strălucire și putere celor din juru-i, — și acum, înalt și palid, cu barba castanie mare, cu sprâncenele ușor încruntate, putea privi senin și puternic vieața, putea soarbe în pieptu-i larg cu vrednicie aerul și sănătatea lui Dumnezu, — fusese vrednic și merită fericirea și binele de care eră impresurat.

Numai mândria casei, feciorul Mazălului, Ghițișor, un drac numai de nouă ani, lipsiă: o apucase razna pe lunci, cu caii, de cum se zorise de ziuă, și acum cine știe pe unde-i sticleau ochii. Cu privirile muiate, cu glasul scăzut îmi vorbiă primarul despre acest moștenitor, — din care el nădăjduia

să facă un om și jumătate, care să ducă la sfârșit ceia ce începuse el.

Am umblat apoi prin toată gospodăria așezată temeinic în jurul casei mari și luminoase de cărămidă. Mi-a arătat staulele, vacile mari albe și curate, sutele de păsări cari făceau o gălăgie asurzitoare; pe urmă trecurăm în grădina de flori, unde fetele înjghebaseră cu măiestrie răzoare, care străluceau acuma vesele în bătaia soarelui, și răspândeau din nenumărate potire mirezme gingașe. De-aici, pe supt roți de verdeață, intrarăm în livada întinsă, unde din arbori rotați atârnuu mere și pere rumene și ciucuri de perje și de prune, care începeau să înalbăstrească. Eră o adevărată minune. Soarele întindea bălțilicărtoare de argint, năvălind cu lumina-i mare printre copaci stufoși, poleia roadele cari odihniu parcă, atârând bogate de pe ramuri. Pe jos, curățenie dese-vârșită, o pajiște deasă, măruntă, de iarbă moale, și în fundul livezii, supt streășina unei armii uriașe de nuci bătrâni, stăteau rânduți stupii, orașe minunate, în jurul cărora lucrui albinele harnice, risipite prin văzduh, pe deasupra straturilor mari de mătăcină albastră, ca niște scânteuțe de aur....

Nu, nu poți să-ți închipui tu ce liniște, ce lumină mi-au umplut sufletul, acolo, în gospodăria fără seamăn a Mazălului! Ne-am așezat singuri, într'un chioșc țesut de curpeni deși de viță, printre care, ca boabe de chilimbar, luceau strugurii plini de must; una dintre fete, mezina, ne-a adus un ulcioraș de vin, și ne-am pus la taifas, ș'am stat, ș'am vorbit, până ce s'a suit soarele sus și-a venit vremea lucrului la primărie. Despre ce n'am vorbit! Despre ce vrei, — dar mai ales despre viața la care ajunsese el.

Mă priviă zâmbind cu ochii buni, îmi povestiă liniștit munca fără preget, necazurile mii prin care trecuse, ticăloșiile pe cari avusese să le îndure din partea multor oameni....

«A fost greu, foarte greu! zicea el. M'au împuns toți, dela mare la mic. Administrația, preotul, toți au fost împotriva mea... Au fost vremuri amare, am crezut de multe ori că n'o să pot nici odată izbuti! Prea eră spinos drumul și prea îmi erau amărîte toate clipele zilelor acelora!

— Ș'acuma? l-am întrebat eu.

Acuma? grăi el domol, zâmbind. Acuma i-am ertat pe toți, — acuma s'au schimbat vremurile...»

Am tăcut o vreme, după toate destăinuirile lui. O cută ușoară i se săpase în frunte, între sprincene, și cu ochii parcă priviă departe în zilele ce aveau să vie.

L-am întrebat iar:

«Dar sătenii?»

Mazălu se întoarse spre mine:

«Sătenii? Ce să ți spun? Ai noștri, pe lângă multe rele, au și bunuri, — dar știi... Toți stau acuma cu ochii ațințiți la mine, și din cuvântul meu nu es...»

— Bine, dar mai înainte ?

— Mai înainte? Hm! Ce-a fost s'a trecut! Au avut și ei multe valuri... Prea i-au înșelat mulți din toate părțile! Acuma au deschis ochii,—și mintea lor, știi prea bine cât e de vioae și de ascuțită... Când apucă spre bun, înapoi nu se mai întorc!»

Indărătul vorbelor acestora, în urmă, bănuiam însă ș'acea îndelungate și crunte suferinți. Fie însă! Dacă ar fi să trec și eu prin toate, să ajung zilele lui, o clipă n'ași stă în cumpănă!

Când am eșit din chioșc și-am trecut în curte, am auzit tropote grabnice. Ochii lui Mazălu se luminară și fața i se întinse într'un răs fericit:

«Vine haiducul Gheorghită!» zise el.

Iar Gheorghită veniă ca un zmeu, călare pe un cal murg, între alți doi fugari cu coamele în vânt, călăria pe deșelate cu fața aprinsă, cu ochii luminoși, îmbrăcat în haine ușoare albe, c'o pălărie de paie în cap.

«Uite, vezi? puilul ăsta de om e toată vieața mea!» vorbi încet Mazălu, și în ochi avea o lumină, care par'că eră de răs, par'că eră de lacrimi.

.....
 Mihail Sadoveanu.

Din domnia lui Constantin Mavrocordat (1).

Abiă suit pe tron, Constantin avu o surpriză nu tocmai plăcută. Postelnicul Iordachi, capichiaia lângă Pașa dela Hotin, îi serie că Măria Sa Pașa ar pofti ca noul Domn să-l împrumute cu o sumă de bani. Domnul se grăbește a răspunde că: «... am intrat la atâta datorie. Și se cădeă să ne împrumute pe noi Măria «Sa Pașa și dumn. Samsogi-Aga, precum și altă dată se făcea «la alți Domni; cum și pe noi acum la Țarigrad ne-au împrumutat atât maghistanii și stăpânii, cât și alți prieteni, și cu «bani ce am luat în datorie pân acum; n'am putut împlini suma «gialgeabilor și a cheltuelilor a Domniei nouă, și ne-au scris «capichihaielile noastre cum că trag mare siclet și nevoie. Care «aceste toate cunoscându-le dumn. Samsogi-Aga, ne mirăm cum «ne silește a da și bani împrumutul Măriei Sale Pașei. Al doilea, «spune dumisale, că acest obicei n'au fost, că nu «Domnii să împrumute pe Pași cari sunt prin prejur, ce numai «Domnii se împrumută dela siește care; Domnii trimet Pașilor «obudicturi, pocloane, dar bani să dea împrumut nici odată n'au «fost. De vreme că, dacă dau, nu pot să mai ceară dela Pași...».

Nu știm cum s'a isprăvit lucrul; dar e probabil că împrumu-

(1) Vezi No. 36.

tul nu s'a făcut. Cu toate acestea, Domnul a rămas prieten cu Măria Sa Pașa. Aceasta se vede din mai multe scrisori, din care urmează că Pașa din Hotin, ca și cel din Tighina i-au dat ajutor întru pedepsirea Turcilor cari făceau multe fapte rele. Ca dovadă dăm numai următoarele două. Lui Iordachi capichiaia la Hotin i se scrie pentru un Turc din Iași «care având dughiană cu «băcălie, s'au sculat cu gălceavă asupra unui Grec creștin; și-au început a-l bate, și-au scos și cuțitul, și l-au junghiat în 3, 4, «locuri; pe care l-am trimes acolo *să-i vie de hac*»; și lui Dumitrache capichiaie la Bender pentru un Turc rău. A scris Pașei «*să-i vie de hac*, ca să nu mai scape cu viață . . . că apoi «va scrie la stăpâni».

Cât pentru Tătarii așezați în Buceac, Domnul e foarte aspru, cum se vede din nenumărate ordine pentru desființarea „câșlelor“ și izgonirea lor; iar la pretențiile șefilor se arată foarte măreț. Astfel scrie el către Vel Căpitan de Soroca: «Pentru acei «Tătari ce au venit cu carte dela dumnealui Ela-Agasi cerându-ți «16 cai cu epe, tu șezi și taci; nu purlă nici o grijă; și, de vor «mai veni la tine, să li dai răspuns la noi să vie și la noi să «ceară; am scris dums. El-Agasi ori ce ar avea dumnealui s'au «Tătarii cu oamenii noștri, la noi să scrie și dela noi să ceară, «iar nu dela oamenii noștri».

Cu Tighina «ergeă greu din pricina sutelor de salahori și care ce se cereau necontenit; și mai ales pentru că de multe ori, mai marii Turci de acolo ar fi poștit să prefacă salahori și care în bani, și de aceea făceau tot felul de greutăți Bietul Vasile, biv vtori logofăt care privighiă lucrările scrisese Domnului că *are să-și iea lumea în cap*. La care Domnul îi răspunde: «Cele «scrise am înțeles; dar, iarăși, prea multe scrii. Zici că te în- «deamnă inima a nu mai veni la casa ta și a-ți arată obrazul «înaintea noastră. De care noi urgie asupra ta nu avem; iar tu, «de nu vei vrea să vii la casa ta, nu veni. Ne arăți ca să scrim «la capichiaia ce are dumn. Capigibașa la Țarigrad pentru is- «prava sănătelui. Dar noi acolo n'om scrie, nici alte multe vorbe «nu știm; noi puna cea de bani ce ni-ai scris să-ți trimetem «și am trimes și dumn. cum știi chivernisește. . . »

O mare supărare eră pentru țărani *Turcii Laji*, așezați în țară, cari făceau comerț și asuprau foarte pe locuitori. «Condica» e plină de plângerile acestora. Constantin Mavrocordat luă măsuri energice pentru înfrânarea lor. El poruncește Ispravnicilor: «pentru jalobe că au luat locuitorii bani de pe la Turci pe miere «și pe nuci, și pe perje, și pe altele; și acum, neavând miere, «sau nuci, sau perje, să le deă, îi supără cu *bașul* fără de cale, «de le iea banii îndoit». Țăranii să fie îndatoriți a da bani cu dobândă «din zece, doisprezece pe an» (20%) Iar lui Dinul, ispravnic de Suceava, îi scrie: «Cartea ce ne-ai trimes, am luat, și «pentru supărările ce fac Turcii oamenilor, și îi bat, și banii ce au «dat oamenilor pe poame și pe altele, și primesc dela dânșii «îndoit și întreit, și la porunca noastră nu se supun; și ne arăți

«că n'ai ce le face, că face ce le este voea, și nu poți să-i «oprești, aceasta este blestemăția ta: Pentru ce să nu aperi pe «oameni, și pentru ce să-i lași în voia lor, să facă ce le este «voea? Sau dacă nu poți tu și nu ești harnic de slujba aceasta, «să aperi pe locuitori, să știm, să punem pe altul carele va putea, «să le stea împotriva lor, și să aperse pe oameni...»

Dar numai cu porunci domnești nu se poate lecuî răul. Constantin Mavrocordat se hotărî a-l stârpi din rădăcină și a curăți Moldova de scești jacași neguțatori Turci, a căror grozăvie se pomenește până astăzi în zicătoarea populară: «*i-am dat eu bani pe miere*».

El s'a folosit de trecerea Pașei de Hotin prin Iași și i-a arătat toate ticăloșiile Lajilor. Pașa l-a îndemnat să facă plângere la Poartă, pe care o va sprijini. Țara s'a jeluit. Sultanul a slobozit un firman pentru gonirea și pedeapsa Lajilor. Pașa din Babadag a primit darurile trimese de Vodă prin Antiohi Caragea și a dat acestuia 40 de «delibași»; «tot aleși Boznaci, care mare dragoste eră a-i privi cineva cu tot tacâmul lor». Turcii au fost urmăriți în toate orașele; casele lor au fost arse din temelie și bucatele vândute pe prețuri de nimic. Mulți au fugit la Hotin și mulți au fost întemnițați în Iași. Erau puși în fiare la casele din Beilic. Când îi întrebă «ei nu răspundeă decât de au făcut «cuiva rău Suliman, ce-i vinovat Ali?... Și atâta îi adusese «pe Laji cât îi prindeă triguri când strigă Constantin Vodă la «dânșii, zice Enachi Cogălniceanu; ci și de oamenii Mării Sale, «ales de Antiohi Caragia; căci nu le da obraz, nici de cum nici «să șadă jos înaintea lui nu îi puneă, și se răstiă asupra lor, ca când n'ar fi fost Turci; ci se rugă cu aman! boier, care nu cred că a mai li fost altă dată». Mulți s'au tras spre jud. din Basarabia, unde nu erau urmăriți, căci pe acolo aveau numai «câșle». Țara a respirat.

Am văzut pe Domnitor arătând Țării câte havalele cădeau, neașteptat, asupra ei.

În primul loc, el vorbește de solii împărătești, cari trebuiau ținuți pe socoteala Domniei cât timp erau aici. Ei mergeau cât voiau și stăteau cât aveau gust. Un pașă nu voia să meargă mai mult de patru ceasuri pe zi. Rumiantzov a stat în Moldova până ce s'au limpezit lucrurile în Rusia.

Dar acești mosafiri nepoțiti costau enorm. «Condica ne dă conacele lor. Pentru *Romențoh* ce vine dela Tarigrad: «Dela «Tulcea până la hotar 200 care câte 4 boi și 800 boi slobozi și «400 de cai, și la 30 conace, ce sunt socotite dela Tulcea și «până la hotar, câte 100 kile orz stambol pe zi, și câte 20 care «de lemne pe zi, și câte 10 care fân pe zi, și câte 1.500 cântare «paie la aceste conace». Nu mai vorhim de mâncare. Boierii conacii se speriasse de pretențiile Muscalului. Romențoh, cum îi ziceau ei, pretinde și vinuri franțuzești! Solul-Pașa ce venia dela Peterzburg eră mai modest. La fiecare conac: «25 care cu câte 4 «boi, 2.000 pâini câte 100 dramuri pâine pe zi, 250 oca carne

«oale, 350 kile stambol orz pe zi, 60 care paie, 20 care lemne și 15 care fân».

Domnul eră speriat de atâta cheltuială, de aceea se și grăbește a răspunde lui Toader Jignicerul care scrisese «pentru Măria Sa «Pașa (de Hotin) că nu va să meargă de ceea parte de Prut; zice c'a veni prin Iași, zicând că calea cea dreaptă prin Iași și pe la Bârlad este». «Ba nu este așa, răspunde Vodă; calea cea bună și dreaptă pe de aceea parte de Prut este; și alți Pași, când au trecut în jos, în sus, tot pe acolo au mers; și pe acolo este obiceiul vechiu și știut de toți. Iar de va Măria Sa să treacă «peste obiceiul, cum o socoti Măria Sa. Și așa, toate câte îți scriem, «cu îndrăzneală să i le zici Măriei Sale. Cele de trebuință conacelor Măriei Sale, noi și am dat izvod; însă: la pită, la carne, la orz, poți să mai adaogi ceva; iar la celălalte să dai răspuns «că nu se află».

Pașa a rămas hotărît tot pentru drumul prin Iași.

Ștatunci mare vânzozală în toată administrația Principatului, conace pe drumul pe unde nu prea veniau Turci mari; drumuri și poduri puse în bună stare, pentru că pământeni puteau merge pe drumuri cum le lăsase Dumnezeu, nu însă și un «Meghistan» împărătesc, care se putea supăra de o mică întârziere și spune ce a văzut; pregătiri pentru huzurul și odihna Pașei, etc. De aceea, poruncă la *oamenii de sub codru* să aducă lemne pentru «făcutul șopronului de treaba cailor Măriei Sale Pașei, însă 30 «de grinzi și 100 care umbrar»; să se caute 60 care de fân lângă Iași pentru Pașa; *oamenii din Dobrovăț* să aducă 120 de furcii și 120 cumpene; să aibă a merge un Vornic de Poartă pe sub Codru și să scoată oameni și care cu boi, să tocmească toate podurile de peste toate pâraiele, dela Șanța și pân aici; se cer cai dela ținutul Roman, 30 de care pentru «agarlăcul» Pașei, 2 lei de cal până la hotar, etc., etc. Toate aceste cu cheltuiala Domnului. Dar cheltuiala nu eră nimica. Mai gravă eră pentru Domn lovitura morală, înjosirea, prestigiul său de Domn și de Creștin, în o asemenea împrejurare. Moldovenii știau că Domnul domnește din mila Turcilor; știau că el trimete la Țarigrad mii de pungi de bani pentru ca să se poată ține pe tron; își închipuiau ei că acest Domnitor, așa de semeț față de ei, eră o nimica față cu «Meghistanii» împărătești; dar ceea știau ei numai din auzite sau prin închipuire se prefăcea într'o tristă realitate când venia Chanul ori vreun Pașă prin Iași. «Când vine vreun Pașă cu trei tuiuri, zice Gheorghachi logofătul, «Domnul descalică mai înainte și așteaptă șezând în picioare... «și când sosește Pașa drept Domn se poprește, și merge Domnul «de-i sărută piciorul, cum și boierii toți pe rândueală merg de-i «sărută piciorul... asemenea la petrecerea Pașei, urmează D-l «cu toată boierimea, și de unde este să își iea Domnul ziua «bună, descalică iarăși de sărută piciorul Pașei, și boierimea toată «asemenea». La această țeremonie sunt privitori și orășenii și țărani. Impresia ultimă eră negreșit că vor fi fiind, în adevăr,

Turcii foarte tari, dar și Domnul și Boierii erau tare becisnici. De aceea Constantin Mavrocordat nu fusese de fel bucuros ca Pașa să vină prin Iași și se silise să îl convingă că drumul cel mai drept și obișnuit era pe stânga Prutului.

Pașii mosafiri erau rari; dar Moldova avea doi Pași în lăuntrul ei: la *Hotin* și la *Teghina*. «Vremea greă în țară, zice cronicarul, când s'au așezat Turcii în Hotin, nu de bir, ci de alte «supărări; că Turcilor li eră calea tot prin țară, mergând și viind «la Hotin. Unii veniă pe la Focșani de mergeă pe Siret, pre la «Botoșani cari veniă despre Bosna; alții pre la Bârlad și pre la «Iași; alții pe la Prut, și ca niște oșteni păgâni ce eră, tot stricăciuni făcea». Și când s'a mutat Pașa dela Baba la Tighina, un alt cronicar zice: «Rău semn de bietul pământ al nostru . . . . «și așa au rămas rană nevindecată în spatele biete țări cetatea «Tighina». Amândouă cetățile aveau oștire turcească care făcea multe supărări oamenilor de prin prejur. Toate întăriturile, acaretele, proviziunile, priveau pe Moldova și «Condica» cuprinde nenumărate plângeri ale dregătorilor din ținuturile megieșe. Constantin Mavrocordat a luat pururea partea celor asupriți și a izbutit.

(Va urma).

Petru Rășcanu.

Costume femești din jud. Muscel.

În acest tablou se vede frumosul costum femeesc din Muscel, și mijlocul practic de a se transporta acest sex prin locurile puțin practicabile ale județului.

TATĂL LUI PETRE

Sabrica de hârtie din satul X... de pe valea Prahovei este una din cele mai vestite din țară. Două sute de lucrători se învârtesc în jurul mașinilor, cari uruie de dimineața până seara, prefăcând materialul brut de cârpe și de bucăți de lemn în coli de hârtie lustruită frumos, pe care ți-este mai mare dragul să pui condeiu.

Era sâmbătă seara. Locrătorii ședeau pe la poartă în grupe, unii cu plata luată, alții așteptând să le vie rândul a intră în cancelarie.

— Cum ți se pare mecanicul cel nou? întrebă un lucrător pe altul.

— De treabă și priceput, răspunse celălalt; dar cam mândru. E de o lună aici și până acum n'a intrat și el odată cu noi să ciocnească un păhăruț.

În vremea aceasta, Petre Ionescu, mecanicul, trece pe lângă ei.

— Bună seara maistre!

— Bună seara!

Și deodată mai mulți lucrători se adunară împrejurul lui și începură a vorbi de una și de alta.

Vorbind, ei porniră încet, încet, eșiră pe poarta fabricii și ajunseră în dreptul cârciumei lui Vasile, poreclit barbă 'n cioc.

Cârciuma lui Vasile este așezată într'un vechiu han, cum erau înainte vreme pe marginea drumurilor. În față e o prispă mare umbrită de o strașină ce se sprijinește pe mai mulți pari groși. Când e vreme frumoasă, Vasile așează pe prispă meșcioare și scaune. În mijlocul prispei este o ușă mare care stă mereu deschisă. Printr'ânsa dai într'o săliță, iar în dreapta și în stânga sunt odăile hanului. În dreapta e cârciuma; în stânga este locuința cârciumarului.

Câțiva lucrători, cari isprăviseră mai curând, ședeau pe la mese. Mecanicul Petre cu ceilalți lucrători, ajungând în dreptul lor, se opriră și, după ce schimbară câteva vorbe, Petre le zise:

— Haide să luăm câte o țuică!

Intrară cu toții în odaia din dreapta și mecanicul dete un rând. După aceia cârciumarul cinsti și el cu un rând;

apoi mecanicul se simți dator să dea unul și astfel se urmă, între râsete și povești cari de cari mai gălăgioase, în cât înoptase cu totul și lucrătorii se aflau încă în odaia lui Barbă 'n cioc.

— Știi un lucru, maistore? zise bătrânul lucrător Tănase, care cam luase luleaua Neamțului. Am cunoscut pe tatăl d-tale, strașnic român, bun de chef, cu el nu ți se mai ură să stai până la ziuă; dar a murit tânăr sârmanul: a fost găsit lângă un pod într'o dimineață.

Par'că scopul lui Tănase, spunând acestea, era să dea a înțelege mecanicului că prea se ține mândru și nu bea cu ei, când tatăl lui era bețiv în toată regula. Petre nu prea înțelese bine lucrul, căci era și el cam cu chef și spuse și el alte povești despre petreceri și despre câte altele.

Ajungând acasă, Petre Ionescu n'avu poftă de mâncare, mamă-sa îl privi cu multă grijă, dar nu-i zise nimic.

A doua zi Petre se sculă târziu, simți dureri de cap și, de ar fi fost zi de lucru, cu greu s'ar fi putut duce la fabrică.

Luni dimineață, cum ajunsese în atelier, o slugă veni să-spue că-l poștește sus d-l director.

Mirat, Petre se duse în cancelarie, unde găsi pe director singur. Era un Neamț, venit de multă vreme în țara noastră, om de vre-o 50 de ani, foarte cumpănit în vorbele și faptele sale, dar cam temut de tot personalul fabricii, fiindcă «se uită urât prin ochelari.» Adevărat că directorul purtă ochelari mari legați în aur și avea o privire foarte severă.

— Domnule Ionescu, încep eu, de când ești în serviciul nostru, te-am observat de aproape și am văzut că ești foarte priceput în treburile d-tale și mai ales că știi să ții în respectul cuvenit pe lucrători. Am aflat însă că în seara trecută te-ai dus cu un mare număr dintr'înșii la o cârciumă și ai băut cu ei până târziu. Lucrul acesta nu-mi place și aș vrea să știi dacă este un obicei.

— Nicidecum, domnule director, zise Petre, rușinat peste măsură; nu am obicei să beau în cârciumă și nici la masă nu obișnuiesc să beau decât prea puțin vin cu apă ori bere. E adevărat că m'am dus cu ei; dar am făcut'o pentrucă aflasem că toți lucrătorii ziceau că mă țin mândru și că

le vorbesc de sus, par'că aş fi cine ştie cine; ba unul, jumătate în glumă, jumătate în serios, mi-a adus aminte că tata a fost şi el lucrător.

— Împi pare bine că s'a întâmplat așa, zise directorul, nici nu-mi închipuiam să fie obiceiul. Te rog să nu ei cuvintele mele drept dojană ori amenințare, ci ca un sfat ce-ți vine dela un om mai în vârstă și binevoitor. Dacă nu bei de obicei și dacă socotești că fac rău lucrătorii cari se îndoapă cu rachiu, de ce nu le arăți aceasta prin exemplul ce le dai? Ce-ți pasă de ce vorbiau ei între dânșii? Poate că încă vre-o o câțeva vreme te-ar fi vorbit de rău; dar prin purtarea d-tale i-ai fi făcut să vadă că nu din mândrie nu mergi cu ei la cârciumă, ci din convingere că e bine să nu mergi la cârciumă.

* * *

Toată ziua Petre a fost dus pe gânduri. Venind seara acasă, povestì mamei sale cele întâmplate.

Mama lui Petre era o femeie cam de cincizeci de ani. După trăsurile feței se vedeă că trebuie să fi fost frumoasă în tinerețea ei și că suferise mult. Acum ea era fericită că singurul ei copil, care-i rămăsese din șase câți avusese, a ajuns om, că are rost bun și o îngrijește ca un adevărat fiu iubitor.

Ședeau împreună într'o căsuță aproape de fabrică. Aveau două odăi și o sală, în fundul casei eră mașina de gătit, toate bine ținute și curate. Curat era și în grădina și curtea din jurul casei. Se vedeă că o mână de femeie harnică și bună gospodină pune regulă peste tot.

După ce fiul său isprăvi de spus, maică-sa clăti din cap, și apoi rămase pe gânduri, întristată.

— Iaca de ce ți-am spus, dragul mamei, de atâtea ori că te rog să nu intri în cârciumă și să nu bei rachiu niciodată. Ești acum om în toată puterea, câștigi din munca ta și mă ții și pe mine; poți să faci cum vrei, dar nu te supără de ce-ți spun, căci destul am suferit în viața mea.

Apoi, la stăruința lui Petre, care fusese crescut de mic și dat la școală de un unchiu din partea măsei și nu prea știa de cele întâmplate, începù să povestească.

Povestea ei era des întrerupta de suspinuri și câteodată o lacrimă se strecură la colțul ochilor, pe care o ștergea cu mâneca cămeșuței.

Radu.

(Va urma).

AA. LL. RR. Pr. Ferdinand și Carol în pavilionul dela șosea (București) privind
la defilarea cortegiului istoric.

Mana viței.

acă anul trecut ne-am plâns, și cu drept cuvânt, de o secetă foarte lungă, apoi anul acesta, până acum cel puțin ne plângem de ploile foarte dese care cad. De o lună, aproape în toate zilele, cade câte puțină ploaie, și în unele părți ale țării, ploile sunt chiar mari și însoțite de grindină.

Această stare foarte schimbătoare a timpului este dăunătoare la vii, pentru că împiedică lucrările viei a se face regulat și la timp; pentru că fiind încă relativ timpul răcoros s'a amânat înflorirea; iar legatul floarei poate fi primejduit dacă ploile îndelungate vor urma în timpul înfloritului.

În fine un alt rău ce ne aduce această variațiune a timpului, este aparițiunea probabilă a manei (mildewului). Pentru ca această boală să se dezvolte are nevoie de umezeală și căldură. Umezeală și până acum o cantitate mai mult decât suficientă, și nu trebuie decât câteva zile de căldură pentru ca mana să apară.

Știm că mulți din podgoreni, au făcut deja primul tratament preventiv, însă din cauza ploilor aproape zilnice, în multe părți credem că acest tratament a fost puțin folositor. Pentru ca zeama bordeleza să se lipească de toi are nevoie de minimum 6 ore libere de timp frumos. De aceea credem că este în interesul podgorenilor, ca îndată ce se va așeza timpul, și vor stă ploile, să facă un al doilea tratament tot preventiv și tot cu doza de 1 kgr. jum. la sută piatră vântată, 1 kgr. la sută var gras la 100 litri de apă.

La acest tratament care se poate face fără nici un pericol chiar în timpul floarei, se va întrebuița zeamă mai multă, dar nu are nevoie de o doză mai mare de piatră vântată sau var.

În fine ținem să atragem atențiunea podgorenilor, ca *dacă în-tâmplător va apare mana pe foile viței, să lase toate lucrările la o parte pentru a face tratamentul curativ*. În momentul aparițiunei boalei nu este altă lucrare mai urgentă decât tratamentul care trebuie făcut imediat și dacă se poate și să trateze toată via într'o zi sau două. Această urgență se înțelege dela sine, căci am spus-o de atâtea ori, că oricare ar fi soluțiunea întrebuițată, ea nu vindecă boala apărută ci oprește mersul boalei localizând-o pe foile pe care a apărut.

Mana o cunoaște toți podgoreni; dar fiindcă nu stau ei la vie e bine a da instrucțiuni oamenilor lor, a observa cât mai des câteva toi de viță, din locurile mai joase spre a vedea dacă a apărut boala. Pentru aceasta se întoarce foaia pe dos și se observă că la început mana apare sub forma unor pete albe mici, în apropierea vinelor foaii, pare că ar fi un praf de zahăr presărat. Foaia însă este dreaptă în partea bolnavă adică nu are umflături cum este la bășicare (Phytophtus vitis). Aceste pete

se măresc repede, și după câteva zile începe a prinde o culoarea ruginei. În acest timp foaia începe a se înroși și pe partea de sus, în dreptul petelor. Dacă nu s'a tratat viea preventiv, nu trebuie să așteptăm ca petele albe să înceapă să ruginească, ci din prima zi dacă e posibil a descoperirii petelor albe să tratăm via.

V. B.

Recenziune.

Notițe asupra viermilor de mătase de Ion Țalinderu, membru al Academiei Române.

Zilele acestea a văzut lumina a douăzeci și opta broșură a bibliotecii populare a Administrațiunii Domeniului Coroanei. Poartă titlul de mai sus, are formatul manualelor didactice, și cuprinde un număr de 69 pagine.

D-l I. Țalinderu, mulțumită măsurilor căruia s'au făcut îmbunătățiri numeroase pe moșiile Coroanei, a tradus această carte după Marius Galfard, sericicultor de seamă din Oraison (Francia). Scopul cărții este de a se aduce la îndeplinire gândul M. S. Reginei, care dorește să vadă renăscând vechia și productiva industrie a viermilor de mătase. Răspândirea acestor cunoștințe asupra modului de creștere este unul din mijloacele mai nemerite pentru atingerea scopului, pe lângă altele, ca: răspândirea seminței de gândaci și a duzilor la țară, încurajarea sătenilor cari se deosibesc în buna îngrijire a viermilor, etc.

Cum deschizi cartea, dai de o izbită ilustrație, care înfățișează pe iubita noastră Regină, stând înaintea unei mese, cu cărți de lectură. Ai putea zice că te afli în fața unui tablou care simbolizează *cugetarea*. Publicarea acestei ilustrațiuni este un prinos de administrațiune și de recunoștință, adus Majestății Sale Reignei, care cu patriotizmul său cald a încurajat totdeauna înființarea și înflorirea societăților pentru răspândirea industriilor caznice: țesutul, cusăturile naționale, creșterea gândacilor de mătase...

În precuvântarea care urmează, d-l I. Țalinderu pune în vază în cuvinte preă adevărate trebuința înființării industriilor agricole. «Ca să putem ajunge la deplină independență economică» zice d-sa «după cum, după glorioase lupte pe câmpiile Bulgariei am ajuns la cea politică, este nevoie ca pe trunchiul solid al agriculturii să altoim industriile agricole, micile industrii domestice și unele industrii mari, potrivite țerii noastre».

Se face după aceea în precuvântare un scurt istoric al industriei viermilor de mătase la noi, al măsurilor luate în trecut de guvern pentru răspândirea culturii lor, în fine asupra cărților apărute în această cestiune, precum și a trebuinței cărții, a cărei dare de seamă o facem.

Nu mă lasă inima să trec cu vederea cuvintele cu cari patriotul bărbat încheie prefața sa de 7 pagini, căci sunt de mare preț: «Agricultura noastră are nevoie de a varia producțiunea sa, ca să nu mai avem ani cu totul răi, cari zdruncină din temelie țara. Venitul accesoriu ce ar da țăranului român practica creșterii viermilor de mătase, ar fi aproape cu totul independent de împrejurările cari compromit facerea cerealelor și venituri de această natură, cari îi vin în ajutor în anii cei răi, sunt de două ori binefăcătoare . . . Țăranul care are puțin pământ poate să-și scoată în mare parte existența, dacă el și soția sa sunt harnici, din valoarea fie a gogoșelor vândute, fie a mătasei toarse».

Urmează apoi textul cărții, care are două părți.

În partea întâiu se face *istoricul viermilor de mătase* în străinătate și în țara noastră și se arată cum se cultivă duzii. Cu privire la *cultura duzilor* se descrie felurile acestora, înmulțirea, altoirea lor, îngrijirile după sădire, culegerea frunzei pentru viermii de mătase, boalele și vrăjmașii duzilor.

În partea a doua se vorbește despre *creșterea viermilor de mătase*, având în vedere următoarele subiecte: sămânța acestora, curățirea odăilor și a paturilor trebuitoare la creșterea, clocirea seminței și eșirea viermilor de mătase, vârstele lor, suirea, culegerea și deosebirea gogoșelor, alegerea gogoșelor de sămânță, înăbușirea celor rămase. Ultimul capitol cuprinde boalele viermilor de mătase.

Pentru lămurirea explicațiilor s'au adaus în text 12 chipuri, bine făcute.

În rezumat vorbind, cartea este scrisă într-o limbă ușor de înțeles, oricare doritor de a crește viermi de mătase își va însuși cu înleznire cunoștințele neapărat trebuitoare pentru practicarea acestei îndeletniciri aducătoare de venit.

Recomandăm această nouă lucrare a d. lui Kalinderu cititorilor noștri, dorind din inimă ca creșterea viermilor de mătase să aibă în viitor un loc de frunte printre celelalte industrii caznice din țara noastră.

Get.

Sfecla în oțet. — Se spală sfecla fără să se rupă firele cele subțiri dela rădăcină, deoarece rupându-se sfecla se albește, se ferbe în urmă sau se coace în cuptor, se scoate coaja, se taie felii și se așează într'o farfurie în rânduri, și să presară fiecare rând cu sare, chimion, hrean ras sau tăiat în fășii subțiri, apoi se acoperă cu oțet bun fert, cu puțin zahăr și lăsându-l mai întâiu să se răcească, se pune untdelemn trebuitor și se lasă să stea astfel 24 ore. Cu cât va sta mai mult, se face mai bună.

Țărani și țarance din jud. Mehedinți, îmbrăcați în haine de sărbătoare.

10 Mai la sate.

O întâmplare fericită a făcut ca ziua de 10 Maiu să se serbeze în acest an la Cocioac, cu un entuziasm și o splendoare ca nici odată.

În ajun fusese acolo A. I. S. Princesa Maria, împreună cu Domnița Elisabeta și o suită numeroasă, astfel că decorațiunile și arcurile de triumf erau în picioare, iar locuitorii, dela mic la mare, sub impresiunea mândriei de a fi văzut și salutat în satul lor pe Altețele Lor Regale.

În dimineața de 10 Maiu elevii din Brătulești, în sunetul corniștilor, au cutreerat mai multe strade din Cocioac și Brătulești. Școlarii mici, cu stegulețe în mână, cântau imnuri potrivite împrejurări, chemând părinți, rude, la sf. biserică, unde s'a oficiat apoi la ora 10, un fața în prezența autorității comunale, a agenților Domeniului Coroanei, a corpului didactic și a foarte numeroși săteni. După serviciul divin, care s'a încheiat cu «Imnul Regal», cântat de corul școlar, a avut loc defilarea elevilor, care a izbutit peste orice așteptare.

Seara, la ora 8 și jumătate, s'a dat o serbare la școala, și a nume în curte, unde era ridicată o scenă, iar de jur împrejur numai crăci și coroane de verdeață împodobite cu stegulețe. Serbarea s'a început cu «Imnul Regal», după care d ra învățătoare Niculescu, a ținut o frumoasă cuvântare asupra zilei. S'au jucat apoi două piese teatrale, și s'au executat de către elevi diferite exerciții gimnastice și cântece patriotice.

După reprezentație s'a incins o horă mare sub cerul liber.

Totul s'a sfârșit la 12 ore când fiecare a plecat acasă ducând cele mai bune amintiri.

* * *

Școala și biserica ca instituțiuni de stat, în primul rând, au datoria de a educa pe cetățeni, sădindu-le în suflet sentimente nobile și între care sentimentul patriotizmului să ocupe locul de frunte. Pe lângă sentimente, mai întărește în cetățeni voința, formând caracterele.

Convinși de urmările plăcute și folositoare, ce poate avea o asemenea lucrare pentru neamul nostru, membrii corpului didactic primar și autoritățile comunale din Lipia-Bojdeni în urma unei consfătuiri, a hotărât ca ziua de 10 Maiu să se serbeze cu un deosebit program.

La orele 9 $\frac{1}{2}$ a. m. elevii și elevele sau adunat în localul școlilor respective, de unde, sub conducerea diriginților, în frunte cu drapelul școlii au pornit la biserică satului Gruiu, reședința comunei, unde au luat parte la Tedeumul religios; iar corurile școlare intonau pe părți răspunsurile relative. După terminarea serviciului divin domnul Mihail Popescu, președintele cercului cultural «Vlad Tepeș», deschide serbarea în fața unui public numeros, printr-o frumoasă cuvântare, arătând mărirea acestei zile pentru națiunea românească, la care răspunde domnul secretar al comunei prin câteva cuvinte bine simțite, adresate membrilor corpului didactic primar și elevilor. După o scurtă pauză, la ora 1 $\frac{1}{2}$, se pornește în convoiu toată lumea, către mănăstirea Snagov, încântătoare prin poziția ei pitorească în mijlocul unei insule încongiurată de toate părțile de păduri seculare și mai măreață

încă prin trecutul său istoric, de ale cărei amintiri se leagă o lume de cugetări, sentimente și suveniri trecute. Ajunși în insulă clopotele mănăstirii încep să sune ducând ecoul aramei sunătoare peste codri, că păreau că voește să trezească din mormânt umbra marelui erou Vlad Țepeș ca să vie să-și revadă pe fii neamului său.

În fața amvonului bisericei, preotul Toma Snagoveanu ne întâmpină îmbrăcat cu odăjdii, ținând Sf. Evanghelie în mână, încât totul inspiră atâta viață sufletească, că sufletul cucernic și inima smerită, părea că se închide în sactuarul credinței și se închină fără voie în fața măreței clădiri, și te înduioșază și-ți pornește mintea către colinda trecutului, către o neînțeleasă visare melancolică. Aici se face al II-lea Tedeum, iar copii cântă în cor.

După Tedeum preotul T. Snagoveanu ne face în câteva cuvinte istoricul mănăstirii. Ne-a mișcat, însă până la suflet, când ni-se arată însăși lespede de piatră, așezată în fața ușilor împărătești între cele două sfetnice mari, sub care odihnea osămintele marelui voevod Vlad Țepeș. După aceia vorbește dirigintele școlii Lipia despre însemnătatea mănăstirilor la noi în țară și trecutul lor istoric. Mai vorbește domnișoara Bibicescu, diriginta școlii din Băra, despre *iubirea de neam*, cuvântare bine simțită de toată lumea ce era de față.

S'a recitat apoi de către copii, pcezii naționale patriotice, monoloage, cântece și jocuri. . . . . Către asfințitul soarelui gloata se îndepretează, luând drumul spre sat, părăsind aceste locuri de veșnică aducere aminte, locuri pe unde a strălucit odinioară, armura vrenicului domnitor Vlad Țepeș, iubitor de țara strămoșilor săi.

Mănăstirea cade în umbră, iar peste tot acum, liniște și pace este.

Tot așa de bine s'a serbat ziua de 10 Maiu și în comuna Șotânga, județul Dâmbovița. Aci au venit și copiii școlii din Teiș sub conducerea învățătorului I. Ghițescu. După Tedeum, s'au ținut cuvântări frumoase de domni învățători și s'au executat diferite bucăți muzicale cântate de către elevi.

Societăți economice la sate

Bilanțul General al Băncii populare «Progresul» din com. Mamornița-jud. Dorohoiu, încheiat la 31 Decembrie 1904 și aprobat de adunarea generală, în ședința dela 20 Fevruarie 1905:

ACTIV	
Casa sold	73,45
Împrumuturi	495,—
Total	568,45
PASIV	
Vărsăminte și cotizații	494,—
Dividente	19,70
Depuneri spre fructificare	11,—
Dobânzi de 6% la depunerile spre fructificare	—,25
Fond de rezervă format din taxe de înscriere și librete	29,30
Fond de rezervă format din 10% asupra profitului și rest. indivizibil	4,75
Dobânzi reportate (1905)	9,45
Total	568,45

Profit și pierderi.

Cheltueile generale acoperite prin taxe de înscriere soldul	
Comptului	24,70
	Profit net . . . . .
	24,70
Dobânda sold	24,45
Dobânzi de întârziere	—,25
	Total . . . . .
	24,70
Acest profit de lei 24, 70, s'a repartizat precum urmiază:	
Dividente de 10% la cotizații	19,70
Dobânzi de 6% la depunerile spre fructificare	—,25
Fondului de rezervă 10%	2,50
Rest dela dividende, rezervă	2,25
	Total . . . . .
	24,70

În zilele de 16—18 Maiu a. c., d-l Ioan Kalinderu, Administratorul Domeniului Coroanei, a inspectat Domeniul Gherghița din jud. Prahova. Și acum, ca și alte dăți, a căutat, ca să se încredințeze prin sine însuși de mersul școalelor cum și de starea localurilor lor, de starea locuitorilor, a bisericilor și a celorlalte instituțiuni publice din localitate. Un deosibit interes a arătat pentru industriile caznice, mai cu seamă pentru țesătorie și creșterea viermilor de mătase, cari în Gherghița joacă un rol foarte important.

În acest scop, domnia-sa a vizitat pe rând școalele: Balta-Doamnei, Lacu-Turcului, Gherghița, Ciumații și Sudii cu atelierele, crescătoriile de gândaci și grădinele școlare, ce se află înființate pe lângă fiecare școală. În toate părțile s'a mulțumit de progresele realizate și a bine voit a stă de vorbă atât cu învățătorii cât și cu școlarii, dând fiecăruia staturi tolositoare pentru iubirea de școală și de tot ce poate folosi și îmbogăți; fie puterile fizice, fie cele intelectuale. Ca semn de mulțumire, școlarii le-a dăruit cărți folositoare; iar învățătorilor le-a oferit gratificații în bani și în rochii pentru soțiile lor.

Vizitând bisericile și primăriile, în mare parte ori clădite, ori restaurate cu cheltuiala Onor. Administrației a Domeniilor Coroanei, s'a interesat de starea localurilor lor și a dispus a se face tot cu cheltuiala acestei Onor. Instituțiuni reparația bisericilor: Balta Doamnei, Ungureni și Lacu-Turcului.

La Infirmeria rurală și la Banca populară «C. A. Roșeti», care se bucură de bine-voitoarea sa protecție, a rămas asemenea mulțumit.

În comuna Gherghița, unde industria caznică este mai înaintată și unde un număr bunicel de femei, oocupându-se cu țesutul covoarelor, chilimurilor și scoarțelor de lână, cu al căror produs își câștigă, modest, dar onest, traiul pentru întreaga familie, ca

să încurajeze și mai mult această industrie, precum și creșterea viermilor de mătase, a binevoit a vizita casele și atelierile mai multora din ele și le-a sfătuit, ca să continue și în viitor a își căpăta traiul pe această cale, lăgăduindu-le binevoitoarea sa protecție.

I. Bădulescu.

Învățător diriginte în Gherghița.

Informațiuni

Se știe că societatea «Țesătoarea», pentru a-și ajunge scopul, să răspândească în popor cultura gândacilor de mătase, a făcut mai multe creșteri model: a) la Bârlad, instruind 30 de învățători din diferite județe ale țării, sub conducerea d-lui. Ch. Druțu; b) în București sub conducerea Părintelui Iconom C. Ionescu, fondatorul școlii ortodoxe «S-ta. Elena» la următoarele școli: seminariile «Central și Nifon» cu elevii seminariști de clas VII, deci viitori preoți și cu 22 preoți din județele Ilfov și Dolj; și la «Școala normală pentru învățătura poporului român» cu elevi clasei a VI-a, viitori învățători; c) La azilul «Elena Doamna» secția normală cu elevele clasei a VI-a normală, sub conducerea domnișoarei Elena C. Ionescu.

Rezultatele obținute la aceste creșteri au fost cum nu se poate mai bune, mulțumită raționalei îngrijiri ce s'a dat gândacilor. Gogoșile produse la aceste creșteri, vor servi, ca societatea să procure sămânță pentru anul viitor.

Societatea prin conducătorii săi, spre a ajunge la rezultatul, ca țărani să găsiască un nou mijloc de a câștiga bani, a contractat cu casa «Musso» din Turin ca să-i predea chiar anul acesta dela 20—40.000 kgr. gogoși de mătase, a 2 lei kgr. În acest scop părintele Iconom C. Ionescu, membru în comitetul tehnic al societății «Țesătoarea», a și plecat însoțit de domnul Musso în județele Ilfov, Teleorman, Dolj și Mehedinți, ca să cumpere gogoșile dela locuitorii cărora Sfinția sa le-a distribuit sămânța de gândaci. Societatea «Țesătoarea» va cumpără gogoși de mătase dela toți locuitorii din țara românească, cari vor voi să le vândă. Biuroul pentru cumpărat este stabilit în București și Craiova.

Un exemplu bun de imitat

În comuna Vârteju-Nefliu, soțiile funcționarilor și anume: Aneta D. Alexievici, soția harnicului secretar; Maria I. Anastasiu, soția Preotului, Maria Petrescu, soția administratorului Moșiei Vârteju, și Maria Dumitrescu, soția învățătorului, au crescut anul acesta gândaci de mătase, în mod sistematic, îngrijiiți conform cu Instrucțiunile Pr. C. Ionescu, membru al societății Țesătoarea. Producția a fost mai presus de așteptările tuturor, țărancele au rămas uimite și promit că anul viitor să se ocupe și ele în același mod sistematic. Exemplul e bun de imitat.

A p e l

La școala din comuna Tătărani, jud. Dâmbovița, înființându-se o bibliotecă populară, subsemnatul diriginte, în numele cititorilor, rog călduros pe d-nii autori, editori, librari, directori de reviste și pe toți Românii doritori de înflorirea țaranului român, să binevoiască a contribui cu ce vor putea pentru sporirea bibliotecii, cu cărți folositoare.

Numele donatorilor se va da publicității.

Ioan D. Georgescu.

Învățător, Tătărani-Dâmbovița.

„STEAU A“

Societatea «*Stea*» are scop a lucra pentru intinderea invataturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a raspandirii de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinta contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotizatia este de cel putin doi lei pe an, iar pentru invatatori preoti rurali si sateni, de cel puțin un leu pe an. Fiecare membru este indatorat ca, in cel d'intaiu an dupa primirea sa, sa faca a se primi in Societate cel puțin alti doi membri noi.

Cererile de inscriere, insoțite de cotizatia pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, Bucuresti.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kallinderu, *Președintele Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar, fost senator*. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *fost Ministru, profesor universitar*. — *Secretar*, Const. Bănu, *profesor secundar, fost inspector școlar*. — *Membrii:* Petre Gârboviceanu, *fost Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *fost senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Dim. Cecropid, *institutor*. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membrii înscriși și cotizațiunii plătiți (urmare).

Ianoș Keresteși (Sadova), 2 lei; Ioan Ilie Buculescu (Sadova), 1 leu; Ștefan P. Rădulescu (Sadova), 1 leu; Corneliu Birulescu (Sadova), 1 leu; Nicolae Belinteanu (Sadova), 1 leu; Ioan Gg. Avram (Sadova), 1 leu; Nae Beeriu (Sadova), 1 leu; Stan Mușuroiu (Sadova), 1 leu; Dumitru Gg. Avram (Sadova), 1 leu; Stan Turcu (Sadova), 1 leu; Petre Mohor (Sadova), 1 leu; Nicolae Hondoranu (Sadova), 1 leu; Dumitru Gângoveanu (Sadova), 1 leu; Margareta Florea (Sadova), 1 leu; Juharasci Marița (Sadova), 1 leu; Petre Truică (Sadova), 1 leu; Voinea Utcovici (Sadova), 1 leu; Petre Lazarovici (Sadova), 1 leu; Mihaiu Voinovici (Sadova), 1 leu; David Nicolachi (Sadova), 1 leu; Jiva Jivcovici (Sadova), 1 leu; Nae Grecu (Sadova), 1 leu; Dzagotin Deneiki (Sadova), 1 leu; Vasile Pencu (Sadova), 1 leu; Nicolae Stahie (Sadova), 2 lei; Nicolae Ghenărescu (Sadova), 2 lei; Maximilian Poreanu (Sadova), 2 lei; Gg. Jardescu, (Sadova), 2 lei; Dimitrie Stoenescu (Sadova), 2 lei; Ioan R. Popescu (Sadova), 2 lei; Petre Unga (Sadova), 2 lei; Ilie Dragoși (Sadova), 1 leu; Constantin Ionescu (Sadova), 1 leu; Avram Tima (Sadova), 1 leu; Marin Neapcă (Sadova), 1 leu; C-tin Mutuleasa (Sadova), 1 leu; Ilie Dumitru Cincă (Sadova), 1 leu; Grigorie Sârbu (Sadova), 1 leu; Ioan Gh. Rado- vici (Sadova), 1 leu; Mitică Fl. Moraru (Sadova), 1 leu; Gh. Mușuroi (Sadova), 1 leu; Dumitru Radu Bunciu (Sadova), 1 leu; Stan Florea Barbu, 1 leu; Ioan F. Stăncună (Sadova), 1 leu; Mihalache Simulescu (Sadova), 1 leu; Vasile Gg. R. Predi (Sadova), 1 leu; Ioan Băbalan (Sadova), 1 leu; Tudor Cioacă (Sadova), 1 leu; Tudor Gh. (Sadova), 1 leu; Ioan St. D. Bunciu (Sadova), 1 leu; Dumitru Predescu (Sadova), 1 leu; Fl. I. Păr- călabu (Sadova), 1 leu; Toma Stan Istrate (Sadova), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1905 și până în prezent este de 587; iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 2.089 lei și 30 de bani.

(Va urmă în numărul viitor).

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
Capital în acțiuni întreg vărsat în
aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
compuse din prime
și daune . . . . . » 3.955.688.76

Idem format din capi-
tal și alte rezerve » 1.075.842.60
Total în aur Lei 7.052.531.36

Daune plătite . . . . . Lei 33.000.000
Vice-președinte A. Băicoianu.

Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra in-
cediului, a «grindinei», contra riscu-
lui pierderii valorilor. Asigurările
pentru viață sunt permise în toate
combinațiunile obișnuite ca: «cas de
moarte, supraviețuire, zestre și rentă».
Sediul social în palatul Societății din
str. Doamnei No 12, București. Re-
presentanța generală în București,
str. Smârdan No. 4. Agenții în toate
orașele din țară.

AVEM 6 ȘCOALA GRTGDGXĂ SĂNTA ELENA

Bulevardul Neatârnărei, 75
cu internat și externat

I. Școală superioară de educație și menaj.

Limbile Franceză, Germană vor-
bite, muzică, pictură, pian, croitorie
de familie. Bucătărie, cultura gândaci-
lor și borangicului.

II. Croitorie practică. Se învață croi-
toria în 3 ani. Se lucrează rochii bine
și eftin cu o singură probă.

III. Tesătorie. Lână, bumbac, mătase,
ștofe de haine și tot felul de pânzeturi
și uniforme pentru școli.

IV. Tricotaj. Flanele, fuste, jambiere,
ciorapi de lână și bumbac.

Se primește lână pentru dărăcit,
făcut caere și tors.

Se primește gogoși pentru tras
borangicul cu mașini sistematice.

Fondatorul școlii,
Preotul Iconom, C. IONESCU.

Cel mai mare și vast magazin și singurul care vinde eftin.

Đilnic sosesc Incălțăminte Negre și Colori, pentru Bărbați, Dame și Copii
din propria noastră Fabrică, lucrate de noi.

Prețuri corente la Ghete de Bărbați:

de Vax cu Elastic sau Șireturi Lei 10.95, 11.95, 12.95, 13.95.

» » » Nasturi » 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.

» Lack cu Elastic sau Șireturi » 12.95, 13.95, 14.95.

» » » Nasturi » 13.95, 14.95, 15.95.

» Chevreau cu Elastic » 12.95, 13.95, 14.95.

» » » Nasturi » 13.95, 14.95, 15.95.

Prețuri corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Șireturi Lei 10.95, 12.95, 13.95.

» » » Botoni » 11.95, 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.

» » » Colori » » » 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.

» Gems cu Nasturi și Șireturi » 7.95, 8.95, 9.95.

Pantofi de Chuvreau albi decoltați » 5.95, 6.95.

Idem cu Șireturi și Nasturi » 6.95, 7.95, 8.95.

Idem de Lack diferite forme » 5.95, 6.95, 7.95, 8.95, 9.95.

Rayon de Lingerie pentru Dame și Bărbați cu prețuri fabulos de eftine.
In tot deauna se găsesc mari cantități de mănuși Glacé, Albe, Colori,
și Negre pentru Dame Lei 2.50.

» Bărbați » 2.95.

Rupându-se la incercare, se dă altă
pereche.

Magazin la toate Sezoanele, Calea
Victoriei No. 27, alături de Poliția
Capitalii, București.

5%

Cupon de reducere pentru cititorii Albinei

Cititorii revistei vor ave o scădere în t de
5% din prețurile însemnate, prezentând
cuponul.